

VANDENILIO ENERGETIKOS ASOCIACIJOS NAUJIENLAIŠKIS

Vandenilio
energetikos
asociacija

2026 M. BIRŽELIS

SVEIKI, VANDENILIO TECHNOLOGIJŲ ENTUZIASTAI!

Šiame naujienlaiškyje apžvelgiame svarbiausias vandenilio sektoriaus naujienas Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Daugiausiai dėmesio skiriame praktiniams infrastruktūros žingsniams ir teisiniam reglamentavimui **Lietuvoje – Klaipėdos uoste atidarytai pirmajai žaliojo vandenilio gamybos ir pildymo bazei** bei planuojamai elektros, dujų ir vandenilio tinklų plėtrai. O Vyriausybė pritarė Vandenilio įstatymo projektui, kuris žymi naujo energetikos etapo pradžią Lietuvoje.

Taip pat aptariame **Šiaurės–Baltijos vandenilio koridorių**, naujus projektus Baltijos regione ir Europoje, **vandenilio pritaikymą transporte**, pramonėje bei energetikos infrastruktūroje. Šio mėnesio naujienos rodo, kad vandenilio sektorius vis labiau pereina nuo strateginių planų prie konkrečių investicijų, vandenilio įstatymo projekto patvirtinimo Lietuvoje, infrastruktūros ir pirmųjų realių vartotojų.

Gero skaitymo ir gražios vasaros!

KLAIPĖDOS UOSTE ATIDARYTA PIRMOJI LIETUVOJE ŽALIOJO VANDENILIO BAZĖ

Norime pasidžiaugti svarbiu Lietuvos vandenilio sektoriaus pasiekimu – Klaipėdos uoste oficialiai atidaryta pirmoji šalyje žaliujo vandenilio gamybos ir pildymo stotelė. Šią infrastruktūrą Klaipėdos uoste įrengė Lietuvos bendrovė **MT Group**, o pats projektas žymi naują etapą šalies energetikos transformacijoje – nuo strateginių planų pereinama prie realiai veikiančios vandenilio infrastruktūros.

Nemuno gatvėje įrengtoje bazėje veikia **2,25 MW galios PEM tipo elektrolizeris**. Planuojama, kad visu pajėgumu dirbanti įranga per metus galės pagaminti apie **127 tonas žaliujo vandenilio**. Projektas apjungia žaliujo vandenilio gamybą ir pildymo infrastruktūrą, todėl sudaro pagrindą vandeniliu grįstiems mobilumo sprendimams – nuo lengvųjų automobilių ir autobusų iki sunkiojo transporto bei jūrinio sektoriaus pritaikymų.

Pirmiausia pagamintas vandenilis bus naudojamas Uosto direkcijos reikmėms, įskaitant žaliuoju vandeniliu varomą laivą „Rasa“, skirtą švarinti uosto akvatoriją ir lengvąjį transportą. Ateityje šią infrastruktūrą numatoma pritaikyti ir platesniam vartotojų ratui, įskaitant logistikos, pramonės, kelių transporto bei galimai geležinkelių sektorius.

Šis projektas svarbus ne tik Klaipėdos uostui, bet ir visai Lietuvos vandenilio ekosistemai. Uostai Europoje vis dažniau tampa energetikos transformacijos centrais, kuriuose susijungia atsinaujinanti energetika, tvarus transportas, pramonės dekarbonizacija ir naujos technologinės kompetencijos. Klaipėdos pavyzdys rodo, kad tokia kryptis jau tampa realybe ir Lietuvoje.

Sveikiname visus prisidėjusius prie šio projekto įgyvendinimo. Tokie projektai yra konkretus įrodymas, kad ambicingi tvarumo tikslai gali būti paversti veikiančia infrastruktūra, kuriančia pagrindą švaresnei transporto ir pramonės ateičiai.

VYRIAUSYBĖ PRITARĖ PIRMOJO LIETUVOJE VANDENILIO ĮSTATYMO PROJEKTUI

Vyriausybė pritarė Vandenilio įstatymo projektui ir susijusių įstatymų pakeitimams, kuriais pirmą kartą Lietuvoje sukuriamas vandenilio sektoriaus teisinis reguliavimas. Naujuoju įstatymų paketu siekiama paskatinti konkurencingos, ekonomiškai pagrįstos ir patikimos žaliojo vandenilio rinkos Lietuvoje kūrimąsi ir sudaromos ilgalaikės sąlygos ekonomikos dekarbonizacijai.

Vandenilio įstatymas žymi naujo energetikos etapo pradžią Lietuvoje – suteikia aiškų teisinį pagrindą saugiai plėtoti vandenilio infrastruktūrą, skatinti žaliojo vandenilio gamybą, prisidėti prie pramonės dekarbonizacijos ir užtikrinti, kad **Lietuva taptų visaverte būsimos Europos vandenilio rinkos dalimi**. Svarbiausia, kad tai nėra tik ilgalaikė vizija – žaliojo vandenilio projektai jau įgyvendinami Vilniuje ir Klaipėdoje,

todėl reikalingas teisinis reguliavimas, kuris leistų šiam sektoriui augti jau šiandien.

Vandenilio įstatymas taip pat sudarys prielaidas Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus (angl. „Nordic-Baltic Hydrogen Corridor“, #NBHC) projekto vystymui. Šis Europos Sąjungos bendro intereso statusą turintis projektas **kartu su Lietuva įgyvendinamas penkių šalių partnerių – Suomijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos ir Vokietijos**.

Įstatymo projektas bus svarstomas Lietuvos Respublikos Seime, tačiau Vyriausybės sprendimas yra reikšmingas signalas, kad Lietuva nuosekliai kuria naują energetikos kryptį, kuri prisidės prie tvarios ekonomikos augimo, energetinės nepriklausomybės ir šalies konkurencingumo ateityje.

[Nuoroda į šaltinį](#)

„EPSO-G“ TINKLŲ PLĖTROS PLANUOSE – REIKŠMINGOS INVESTICIJOS Į VANDENILIO INFRASTRUKTŪRĄ

„EPSO-G“ grupės įmonės „Litgrid“ ir „Amber Grid“ parengė 2026–2035 m. elektros, dujų ir vandenilio tinklų **plėtros planus, kuriuose numatyta apie 4,1 mlrd. eurų investicijų**. Šie planai rodo, kad Lietuvos energetikos infrastruktūra vis labiau planuojama kaip integruota sistema, jungianti elektros, dujų ir būsimą vandenilio sektorių.

Vandenilio plėtrai numatomas itin svarbus vaidmuo. „Amber Grid“ plane vandenilio infrastruktūrai numatyta apie 1,2 mlrd. eurų investicijų, o įgyvendinus papildomą vandenilio tinklo atšaką Lietuvoje investicijų poreikis galėtų siekti iki 1,7 mlrd. eurų. **Vienas svarbiausių planuojamų projektų – šešias valstybes nuo Suomijos iki Vokietijos jungiantis vandenilio koridorius**, kurio projektavimas galėtų būti baigtas apie 2029–2030 m. Numatoma, kad Suomijoje pagamintas atsinaujinančios

elektros perteklius būtų verčiamas vandeniliu ir transportuojamas per Baltijos šalis bei Lenkiją į didžiausias vartojimo rinkas, ypač Vokietiją.

Planuojamas bendras vandenilio transportavimo pajėgumas siektų apie 97 TWh, o pagrindiniai vartotojai būtų sintetinių degalų gamintojai, petrochemijos ir trąšų pramonė. Per Lietuvą eitų apie 350 km ilgio vandeniliui skirtas vamzdynas, **o visas koridorius nuo Suomijos iki Vokietijos sudarytų apie 2 500 km**.

Šie planai žymi svarbų etapą Lietuvos vandenilio ekonomikos formavime – nuo pavienių projektų pereinama prie sisteminio infrastruktūros planavimo. Vandenilio tinklai ateityje galėtų padėti panaudoti atsinaujinančios elektros perteklių, dekarbonizuoti sunkiai elektrifikuojamus sektorius ir sustiprinti Lietuvos vaidmenį regioninėje žaliosios energetikos rinkoje.

[Nuoroda į šaltinį](#)

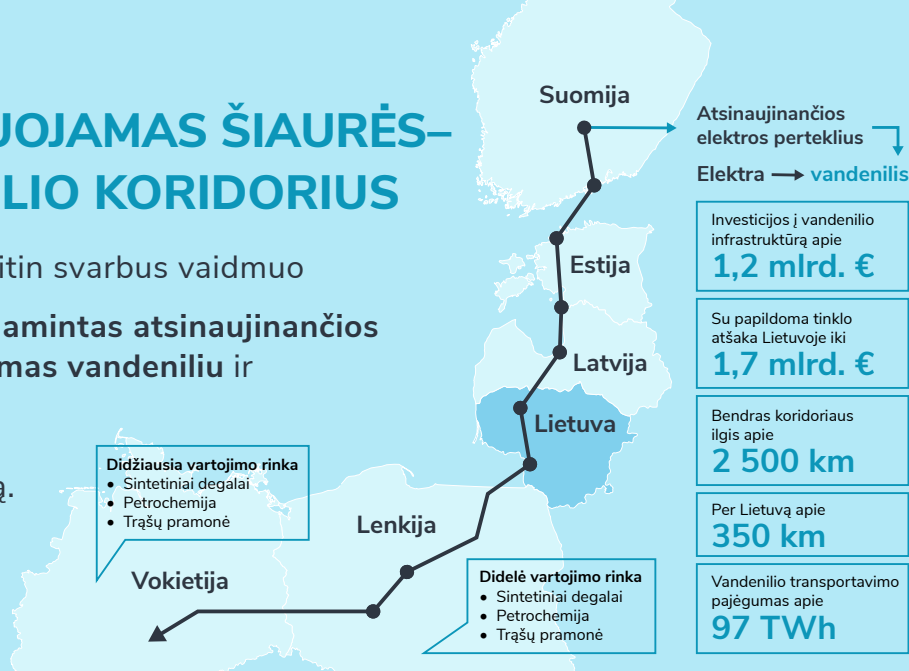
NUOSEKLIAI PLANUOJAMAS ŠIAURĖS–BALTIJOS VANDENILIO KORIDORIUS

Vandenilio plėtrai numatomas itin svarbus vaidmuo

Numatoma, kad Suomijoje **pagamintas atsinaujinančios elektros perteklius bus verčiamas vandeniliu** ir transportuojamas per Baltijos šalis bei Lenkiją į didžiausias vartojimo rinkas, ypač Vokietiją.

Projektavimas galėtų būti baigtas apie 2029–2030 m.

[Nuoroda į šaltinį](#)

VOKIETIJOJE PRADĖTAS STATYTI 24 KM VANDENILIO VAMZDYNAS

Vokietijos energetikos bendrovė EWE pradėjo 24 kilometrų ilgio vandenilio vamzdyno „H2CoastLink 1“ statybas. **Vamzdynas sujungs Emdene statomą 320 MW galios žaliojo vandenilio elektrolizės gamyklą** su būsimu Vokietijos nacionaliniu vandenilio tinklu, kurio bendras ilgis turėtų siekti apie 9 000 km. Planuojama, kad vamzdynas bus visiškai parengtas eksploatacijai 2027 m. rudenį, kai turėtų pradėti veikti ir pati žaliojo vandenilio gamykla.

[Nuoroda į šaltinį](#)

Šis projektas svarbus tuo, kad žaliojo vandenilio gamyba iš karto siejama su transportavimo infrastruktūra ir konkrečiais pramonės vartotojais. Per vamzdyną planuojama transportuoti apie 26 tūkst. tonų žaliojo vandenilio per metus, kuris galės būti naudojamas sunkiai dekarbonizuojamuose sektoriuose, įskaitant plieno pramonę. Vienas numatomų vartotojų – „Salzgitter AG“, siekianti naudoti žaliąjį vandenilį mažesnės emisijos plieno gamybai.

KLAIPĖDOJE PLANUOJAMAS CO₂ PERKROVOS TERMINALAS PRIPAŽINTAS VALSTYBEI SVARBIU PROJEKTU

Vyriausybė valstybei svarbiu projektu pripažino „KN Energies“ planuojamą CO₂ perkrovos terminalą Klaipėdoje. Šis statusas turėtų padėti spartinti teritorijų planavimo, poveikio aplinkai vertinimo ir leidimų išdavimo procedūras, taip mažinant projekto vėlavimo rizikas ir sudarant geresnes sąlygas ES finansavimo panaudojimui.

Terminalas būtų „CCS Baltic Consortium“ tarpvalstybinės CO₂ surinkimo, transportavimo ir ilgalaikio saugojimo grandinės dalis. **Planuojama, kad iš Klaipėdos uosto surinktas CO₂ būtų gabenamas į nuolatinio saugojimo vietas**

Šiaurės jūroje, o komercinė veikla galėtų prasidėti 2032 m. Numatomi terminalo projektiniai pajėgumai – apie 2,8 mln. tonų CO₂ per metus.

Nors tai nėra tiesioginis vandenilio projektas, tokia infrastruktūra svarbi platesnei žaliosios pramonės ekosistemai. CO₂ surinkimo ir transportavimo grandinės gali būti reikalingos tiek sunkiai dekarbonizuojamos pramonės emisijoms mažinti, tiek ateityje vystant sintetinių degalų, e. metanolio ar kitų „Power-to-X“ produktų gamybą, kurioje žaliasis vandenilis derinamas su tvarios kilmės CO₂.

[Nuoroda į šaltinį](#)

PRIE „BALTICSEA H2“ PROJEKTO PRISIJUNGĖ NAUJI PARTNERIAI

„BalticSeaH2“ konsorciumą papildė keturi nauji partneriai – **Vireon Hydrogen**, **Solar Foods**, **Liquid Sun** ir **Vätgas Sverige**. Jų įsitraukimas sustiprins projekto veiklas vandenilio pildymo infrastruktūros, pramoninio vandenilio naudojimo, sintetinių degalų, maisto pramonės ir Šiaurės šalių vandenilio rinkos plėtros srityse.

Nauji partneriai išplečia praktinę projekto vertės grandinę: **Vireon Hydrogen** prisidės prie vandenilio paskirstymo ir pildymo infrastruktūros sunkiajam transportui, **Solar Foods** nagrinės vandenilio panaudojimą naujo

baltyminio ingrediento **Solein** gamyboje, o **Liquid Sun** stiprins sąsajas su tvariais aviaciniais ir jūriniais degalais. Tuo tarpu **Vätgas Sverige** prisidės prie Šiaurės šalių rinkos analizės, vandenilio kaupimo patirties ir vandenilio slėnių modelių pritaikymo platesniame Baltijos jūros regione.

Šis konsorciumo išplėtimas rodo, kad „BalticSeaH2“ projektas toliau pereina nuo bendros vandenilio slėnio koncepcijos prie konkrečių pritaikymo krypčių – transporto, pramonės, kuro gamybos ir regioninio bendradarbiavimo.

[Nuoroda į šaltinį](#)

NAUJAS ES DEKARBONIZACIJOS BANKAS GALĖTŲ PAPILDYTI EUROPOS VANDENILIO BANKĄ

ES lygmeniu svarstomas naujas Pramonės dekarbonizacijos bankas galėtų tapti svarbia priemone spartinant švarių technologijų diegimą ir papildyti jau veikiančią Europos vandenilio banką. Pastarasis per trečiąjį aukcioną paskirstė apie 1,09 mlrd. eurų devyniems projektams, kurių bendra elektrolizės įrenginių galia siekia apie 1,1 GW.

Vandenilio sektoriui tai aktualu todėl, kad vien tik gamybos subsidijų dažnai nepakanka. Reikalingos ir platesnės paklausos kūrimo, infrastruktūros, pramonės vartotojų bei galuti-

nių produktų, pavyzdžiui, žaliojo plieno, trąšų, e. metanolio ar eSAF rėmimo priemonės. Todėl Dekarbonizacijos bankas galėtų padėti sujungti vandenilio gamybą su realiais pramonės vartotojais.

Tokia kryptis būtų svarbi ir Lietuvai bei Baltijos regionui, kur jau planuojami vandenilio gamybos, transportavimo, CO₂ infrastruktūros ir „Power-to-X“ projektai. Suderintos ES finansavimo priemonės galėtų sumažinti investicijų riziką ir padėti greičiau pereiti nuo atskirų projektų prie veikiančios žaliosios pramonės ekosistemos.

[Nuoroda į šaltinį](#)

LE MANO TRASOJE PIRMĄ KARTĄ PADEMONSTRUOTAS SKYSTOJO VANDENILIO PROTOTIPAS

Le Mans 24 valandų lenktynių trasoje pirmą kartą istorijoje demonstracinį ratą įveikė **skystu vandeniliu varomas prototipas – Toyota TR LH2 Racing Prototype**. Šis bandymas žymi svarbų etapą automobilių sporto ir vandenilio technologijų raidoje, nes parodo, kad vandenilis

gali būti taikomas ne tik kelių transporto ar pramonės sektoriuose, bet ir itin aukštų techninių reikalavimų lenktynių aplinkoje.

Skystas vandenilis pasirinktas būsimai vandenilinių prototipų kategorijai **dėl didesnio energijos tankio**, palyginti su suslėgtu duji-

niu vandeniliu. Tokia technologija galėtų būti naudojama tiek kuro elementais, tiek vandenilio vidaus degimo varikliais varomuose automobiliuose. **Le Mano** organizatoriai vandenilio kryptį vysto nuo 2018 m. per „MissionH24“ programą, apimančią prototipų bandymus, pildymo infrastruktūrą, techninius standartus ir saugos taisykles.

[Nuoroda į šaltinį](#)

[Nuoroda į šaltinį](#)

VOKIETIJA STIPRINA SUNKIOJO TRANSPORTO VANDENILIO PILDYMO INFRASTRUKTŪRĄ

Vokietijos federalinė transporto ministerija paskelbė finansavimo kvietimo, skirto vandenilio pildymo stotelėms ir vandenilinėms transporto priemonėms, rezultatus. Iš viso gautos 526 paraiškos, kuriomis prašoma 455 mln. eurų finansavimo: 71 paraiška pateikta vandenilio pildymo stotelėms, o 455 – transporto priemonėms ir jų parkams. **Ministerija šiam kvietimui numato skirti 220 mln. eurų**, o atrinkti projektai turėtų būti paskelbti antroje metų pusėje.

[Nuoroda į šaltinį](#)

Ši iniciatyva svarbi tuo, kad vienu metu remia ir infrastruktūrą, ir transporto priemones. Tai padeda spręsti vadinamąją „vištos ir kiaušinio“ problemą, kai pildymo stotelių operatoriai delsia investuoti dėl mažo vandenilinių sunkvežimių skaičiaus, o vežėjai nesiryžta įsigyti transporto priemonių, kol nėra pakankamo pildymo tinklo. Vokietijos pavyzdys rodo, kad sunkiojo transporto dekarbonizacijai reikalingas koordinotas požiūris – ne tik pavienės pildymo stotelės ar atskiri sunkvežimiai, bet sinchroniškai vystoma visa vertės grandinė.

AIRIJOS PIRMININKAVIMAS ES TARYBAI – GALIMYBĖ SUSTIPRINTI EUROPOS LYDERYSTĘ VANDENILIO SRITYJE

Artėjant Airijos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai, Dubline surengta aukšto lygio diskusija apie vandenilio ir kuro elementų technologijų vaidmenį stiprinant Europos konkurencingumą, energetinį saugumą ir švarios energetikos transformaciją. Renginyje dalyvavo Airijos ir Europos valdžios, mokslo, pramonės bei energetikos sektoriaus atstovai.

Diskusija vyko svarbiu metu, kai **ES pradeda derybas dėl kitos daugiametės finansinės programos ir būsimos mokslinių tyrimų bei inovacijų programos**. Vandenilio sektoriui tai aktualu, nes artimiausių metų sprendimai lems, kiek Europa sugebės išlaikyti technologinę

lyderystę, **pereiti nuo mokslinių tyrimų prie pramoninio diegimo ir užsitikrinti strateginį savarankiškumą švariųjų technologijų vertės grandinėse.**

Airija šioje darbotvarkėje matoma kaip potenciali žaliojo vandenilio gamintoja, ypač dėl didelių jūrinio vėjo energetikos išteklių. **Šalies nacionalinėje vandenilio strategijoje numatyta iki 2030 m. 2 GW jūrinio vėjo energijos skirti žaliojo vandenilio gamybai.** Todėl Airijos pirmininkavimas gali tapti proga sustiprinti ES vandenilio politikos koordinavimą, mokslinių tyrimų finansavimą ir rinkos kūrimo priemones visoje Europoje.

[Nuoroda į šaltinį](#)

DUBLINE IŠBANDOMI VANDENILIO GENERATORIAI DUOMENŲ CENTRŲ ATSARGINIAM MAITINIMUI

Airijoje duomenų centrų bendrovė „Equinix“ kartu su ESB ir „GeoPura“ pradėjo 12 savaičių trukmės vandenilio energijos sprendimo bandymą DB3 duomenų centre Blanchardstown rajone, Dubline. **Projekto metu įrengti du vandeniliu varomi generatoriai**, naudojami duomenų centro aušinimo sistemoms palaikyti.

Šie įrenginiai veikia naudodami iš **atsinaujinančių šaltinių pagamintą žaliąjį vandenilį** ir PEM kuro elementų technologiją. Jie gali užtikrinti iki 0,5 MW nuolatinės galios, o naudojimo vietoje neišskiria tiesioginių CO₂ emisijų – kaip šalutiniai produktai susidaro tik vanduo ir šiluma. **Tokia technologija vertinama kaip galima alternatyva dyzeliniams ar dujiniams atsarginiams generatoriams**, kurie iki šiol plačiai naudojami kritinei infrastruktūrai.

[Nuoroda į šaltinį](#)

IEA IŠLEIDO NAUJĄ „GLOBAL HYDROGEN REVIEW 2026“ ATASKAITĄ

Tarptautinė energetikos agentūra paskelbė naują „Global Hydrogen Review 2026“ ataskaitą, **kurioje apžvelgiama pasaulinė vandenilio gamyba, paklausa, investicijos, prekyba, infrastruktūra, inovacijos ir politikos priemonės**. Tai vienas svarbiausių kasmetinių dokumentų vandenilio sektoriui, leidžiantis įvertinti, kaip sparčiai realiai juda mažo anglies pėdsako vandenilio rinka ir kur išlieka pagrindinės kliūtys.

Ataskaitoje pažymima, kad investicijos į mažo anglies pėdsako vandenilio projektus 2025 m. pasiekė beveik 7 mlrd. JAV dolerių – beveik dvigubai daugiau nei 2024 m. Taip pat prognozuojama, kad 2026 m. investicijos gali priartėti prie 10 mlrd. JAV dolerių, o elektrolizės projektai sudarys apie 70 proc. šių investicijų.

Vis dėlto IEA pabrėžia, kad sektorius vis dar susiduria su dideliu atotrūkiu tarp paskelbtų projektų ir realiai įgyvendinamų pajėgumų.

Tarptautinė prekyba galėtų sudaryti daugiau kaip 40 proc. iki 2030 m. planuojamų mažo anglies pėdsako vandenilio kiekių, tačiau tik nedidelė dalis šių projektų šiuo metu yra veikiantys, statomi arba turi galutinį investicinį sprendimą.

Į ką verta atkreipti dėmesį: ši ataskaita rodo, **kad vandenilio sektorius pereina į realistiškesnį etapą – mažiau dėmesio skiriama vien projektų paskelbimui, daugiau – investicijoms sprendimams, paklausos kūrimui, kainų konkurencingumui, infrastruktūrai ir galutiniam vartotojams**. Ypač svarbios temos Europai yra elektrolizės projektų finansavimas, vandenilio koridoriai, pramonės vartotojų pasirengimas ir tai, ar žaliasis vandenilis taps ekonomiškai priimtinas sunkiai dekarbonizuojamuose sektoriuose. IEA taip pat analizuoja, kokia vandenilio kaina būtų priimtina skirtingiems sektoriams – daugeliu atvejų be papildomos paramos ji turėtų būti ne didesnė nei 2 JAV doleriai už kilogramą.

[Nuoroda į šaltinį](#)

Pagarbiai

Vandens
energijos
asociacija

Naujienlaiškio partneriai

LIETUVOS
ENERGETIKOS
INSTITUTAS

Amber
Grid

